

Demokrat ve otoriter devletlerin Avrupada teşrişiki mesaisi

Münih toplantısından sonra Avrupa'nın siyasi havasında mühim değişiklikler olması büyük bir ihtimal ile mevzu bahis. Bu ihtimal, Çekoslovakya meselesinin neticeye bağlanmasından sonra artık bir hakikat olarak kendisini göstermeye başladı. Fransa, Almanya arasında teşrişiki mesele imkân vererek bir ademi tecavüz paktının ortaya atılması ve bu maksat uğruna İngiliz Başvekilinin teşebbüsüne girişeceği bildirilmesi, teyit edilmemiş olmasına rağmen, Avrupa siyasetinde büyük bir tebeddül işaret ediyordu. Bu husustaki Fransız noktalarına açıkça ortaya konulmamış olmasına rağmen, siyasi vaziyetin umumi gidişi Fransa'nın bu fikre taraftar olması ihtimali ile kuvvetli olduğu hisini vermekte idi.

Fransa hükümetinin dahili ve harici politikasını sütunlarında aksindirmekle taahhüs olan Fransızca Le Temps gazetesinde çıkan bir başmakalenin bülâasını son ajans telgrafı arasında okuduğumuz zaman Fransa'nın Almanya'ya yaklaşmak hususunda kati bir fikre sahip olduğunu nîm resmî bir ağızdan öğrenmiş olduk.

Gelen telgrafa nazaran Le Temps başmakalesinde: Münih toplantısı demokrat ve otoriter devletler arasında teşrişiki meselelerin mümkün olabileceğini anlatmıştır. Yeni Avrupa'da bu esas dâhilinde vücuda getirilecek anlaşmalarla Avrupa'nın sulh içinde imar ve terakkiye çalışmak teahhüs etmektedir. Dyor.

Bu yazı otoriter rejimlere karşı hassi bir aleyhtarlık duyan Fransız efkârı umumiyasının dünya sulhü ve memleketlerinin yüksek menfaatleri ile tamamiyle değişmiş olduğuna işaret ediyor.

Bu suretle yabancı bir memleket içinde tatbik edilen rejimne olursa olsun, Fransa için teşrişiki mesele imkânları daima mevcut olmuş bulundugu anlaşıyor.

Şimdiye kadar, iki büyük ve komşu devlet olmalarına rağmen Almanya ile bir anlaşma yapmak mümkün olmamıştır. Hatta Habeş barbine takaddüm eden günlerde iktidar mevkiinde bulunan Laval kabinesinin bütün Fransa siyasetini tehdit eden neticeler vermesi ihtimallerini de göz önüne alarak ortaya attığı İtalya - Fransa dostluğu da temadî ettirilmemiştir. Lavalden sonra iktidar mevkiine geçen kabineler, hep « Otoriter devletlerle demokrat devletlerin teşrişiki meselelerine imkân bulunamaz » zihniyetile hareket etmişlerdi.

İspanyada iki seneye yakın bir zamandanberi devam edegelmekte olan dahili harp hep bu zihniyetin mahsulü olarak hâlâ söndürülemedi. Gene bu zihniyetin eseri olarak Çekoslovakya - Almanya ihtilâfı, bu kalın bütün dünyayı saracak olan bir umumi harple neticeleniyordu.

Münih toplantısının Çekoslovakya meselesini halletmekten daha mühim olan neticesi Avrupadaki köhne bir zihniyeti yenmiş olmasıdır. Asıl zafer buradadır. Yenilen bu tehlikeli fikirden sonra Temps'in yazdığı gibi « Avrupa'nın sulh içinde imar ve terakkiye çalışmak » en tabii bir netice olacaktır.

Hitler Südet mintakasında! İngilizler Çekoslovakya'ya 30 milyon ingiliz lirası ikraz edecekler

Paris gazeteleri son vaziyetten memnun!

Rutenler de diğer akalliyetler gibi hak istiyorlar

Belgrattaki İngiliz Sefirinin bir ziyareti

Belgrat 4 — İngiltere'nin Belgrat orta elçisi bugün Başvekil Stoyadinov'la görüşerek, iki saat süren bir mülakatla buluşmuştur.

Rutenler de haklarını istiyorlar
Budapşte 4 — Çekoslovakyalı Ruten akalliyetleri de kendi haklarını istemektedirler. Macar hükümetinin Çekoslovak hükümetine ve diğ. nota Ruten mahallinde tasvip edilmektedir.

Hitler Süet mintakasında
Berlin, 4 — Bay Hitler Süetler mintakasına giren Alman kitalarını tefiş etmektedir.

Prağdaki İngiliz Sefiri Londraya çağırıldı

Londra, 4 — İngiltere'nin Prag büyükelçisi Nevil Herdson hükümetin taviti üzerine bu gece buaya gelmiştir. Sifir gelir gelmez Başvekilat dairesine giderek, siyasi işler müdavihi tarafından kabul edilmiştir. Yanın Başvekilat ile görüşme kılı.

Paris gazeteleri vaziyetten memnun

Paris, 4 — Bütün Paris gazeteleri, Münih anlaşmasının faydalarından bahsederek, Çemberlayn bitiren dü yayımlı bir harpen kurtardığını kayıtmektedirler.

Seçim devam ediyor

B-1 diye Meclisi için gösterilen namzetler

Şhinde Belediye İthalabına tün saat ondan itibaren başlamıştır. Rey sahipleri kendimintakalarına kovan sandıklara giderek reylerini kullanmaktadır.

Vali ve Cumhuriyet Halk Partisi Başkanı H.Şim'ün dün saat ondan Belediye dairesine gelerek, sandığa ilk reyini atmıştır.

Dün akşam üzeri sandıklar kapandı. Kadar üç bin aşkın vatandaşlar reylerini vermiş bulunuyorlardı. Cumarî akşamına kalmadan herkesin reyini kullanmış olacağı anlaşılmaktadır.

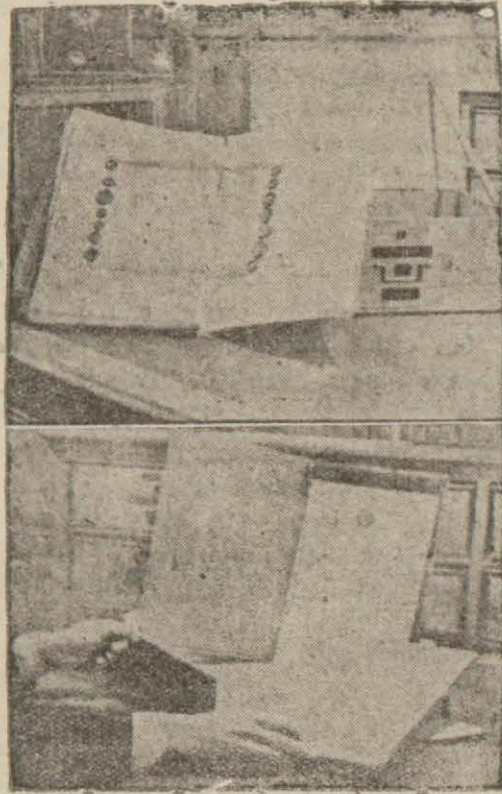
Yeni Belediye Meclisi için gösterilen namzetler şunlardır:
(Dünami 3 üncüde)

1001 GÜNDÜZ

Hikâyelerini

bir kaç güne kadar

bekleyiniz

Ta the gömülen vesikalar: Yubarıda Pariste Haricîye nazaretilinde müşade er sâlonunda muhafaza edilmekte olan Varsag müşahîsi, aşağıda Hitler Alma yasının şimdiki kadar yoruma dan uğraşmış olduğu Fransız - Sovyet m saki

Başvekil Ankaraya döndü

Ankara, 4 — Başvekil Celâl Bayar, refakatinde Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya, Haricîye Vekili Dr. Tefik Rüşü Aras'la beraber hâlde çekirdekte seyahatine devam ediyor. Bu seyahatın amacı, Ankara'da bulunan Milli Meclis Reisli Ah u hâlik R. ile, Genel Kurulun Başvekil Mersis Fırat Çakmak, diğer vekiller ve meclisler tarafından karşılanılmıştır.

FIKRA:

Yahudi aklı

Filistinde Arapların tazyikinden müteessir olan dînâşlarına yardım etmek ve Arap çetelerini te tip etmek maksadını güden on bin Lsh Yahudisi hükümetlerine müracaat ederek Kudâse gitmek istediklerini bildirmişler.

Bu büyük kafiye yaya olarak Romanya, Bulgaristan, Türkiye ve Suriyeden geçerek Filistine ulaşacakmış...

Anlaşıyor ki dünya eski tahallüf hâlâ muhafaza ediyor. Mikkades şehirleri esaretten kurtarmak isteyen milyonlarca adamın topraklara gömülüşleri hâ'i bir ders olmamış olacak ki, Lehli Yahudiler böyle yaya bir seyahata çıkmak cesaretini kendilerinde buluyorlar.

Acele etmesinler. Bu seyahatı muvaffakiyete erdirmek için elinde sihirli âsile dünyaya gelecek yeni Musayı beklemek lazımdır. O yetişirse, belki Yahudiler dertten kurtulur ve arzı mevuda belki yeniden ulaşabilirler, ve illâ bu maceranın da sonu hüsrandır.

Bahadır DÜLGER

Çemberlayn kama-rada vaziyeti anlattı

Münhte verilen kararlardan başka gizli hiç bir anlaşma yapılmamıştır

Londra 4 — Başvekil Çemberlayn bugün Münih anlaşması etrafında Avam kamerasında mühim beyanatta bulunmuştur. Başvekil anlaşma neticelerini meclise izah ederek demistik:

Münih mülâvatında aralık medeniyete yardım o'mak üzere, büyük bir cihan harbinin önüne geçilmiştir. Alman devlet reisi Bay Hitlerle temas husule getirmekten ibaret olan bu ziyaretimiz esnasında gizli hiç bir karar verilmemiş veya muahede imza edilmemiş olduğu gibi, hiç bir devlet aleyhinde de herhangi bir teşebbüsde bulunmamıştır. Gizli bir anlaşmaya yolda ağılanmamıştır.

Çemberlayn bundan sonra İngiltere'nin biran evvel imza edilmesi için elzeme olduğunu ileri sürerek, barışın başlaması noktasında İngiltere'nin silâsız bulurmasının neticeler verileceğini söylemiştir.

Çemberlayn sözlerine ilâveten temsîrki:

—Yirmi benden daha genç halefime bırakmamak evvel, İngilterede başlanan programı tatbik ederek, İlah'anma işini bitireceğim ve son gülerimi hükûmetimin hizmetine runa vakfedeceğim.

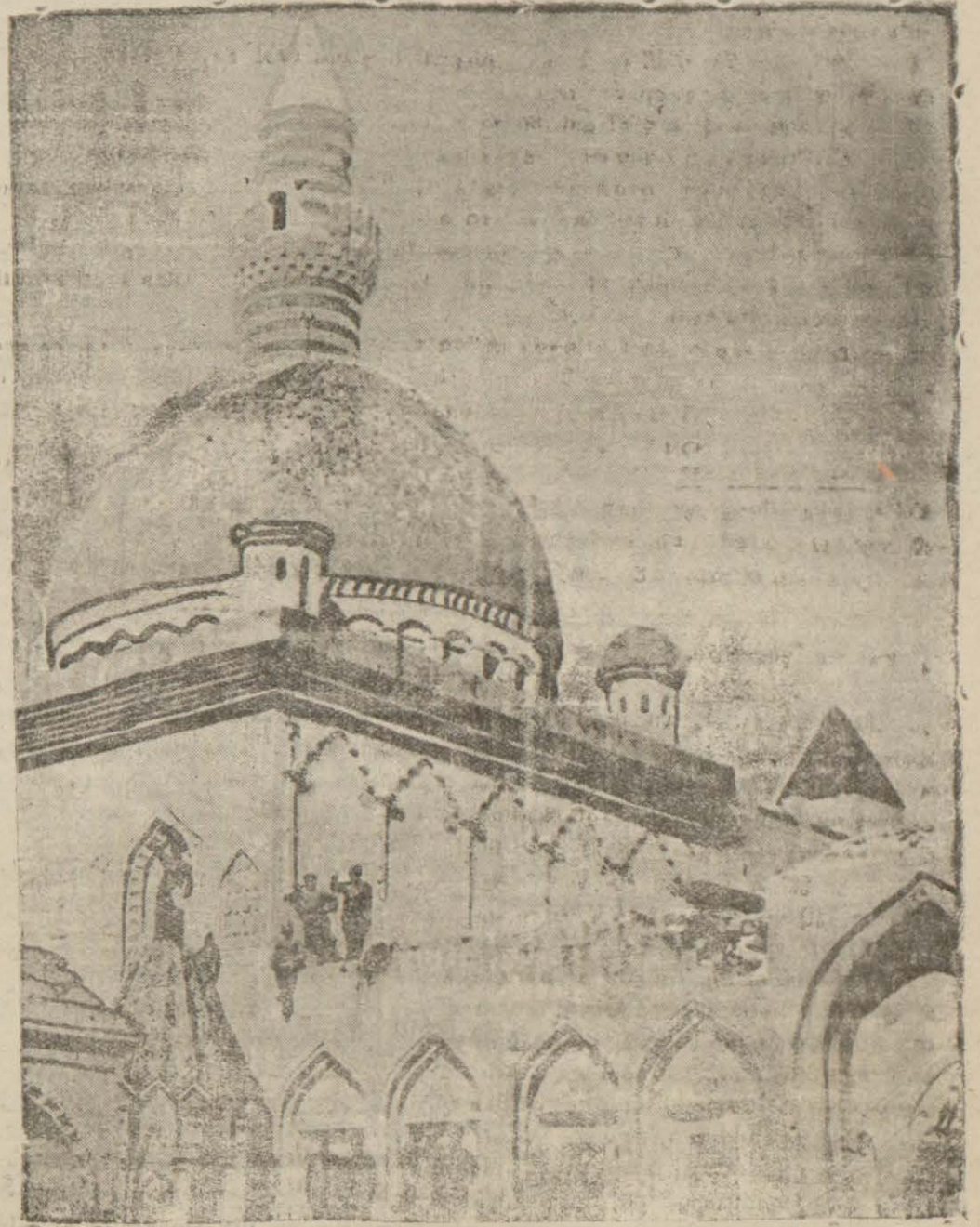
Başvekil'den sonra söz alan mv. halefat reisi Bay Adli esaslı bir sulh korunu yapılması için, Amerikadan naz herat istenmesi ve Sovyetler birliğinde de bu teşebbüsten haric olarak imzaları temin etmiştir.

Atlıde sonra eski Haricîye nazırı Eisa demokrat devletlere bütün sonraki politikaları için azimkarı teahhüs etmiştir.

Diğer mahazların sözlerinden sonra, Başvekil Çemberlayn tekrarsöz alarak Çekoslovakya'ya otuz milyon İngiliz liralık bir yardım yapılacağını ve şimdilik on milyon liranın avans olarak verileceğini bildirmiştir.

Büyük Röportajımız

Doğu sınırlarında bir gezinti

Doğu Bayazıtta İshak paşa sarayı ve camii

[Yazısı 3 üncü sahife de]

Ziraî kalkınma malî plânı için kaynaklar

Ziraat bankasının yaptığı
ikrazlar 42 milyonu geçti

Ziraat Vekâleti, köy kalkınması ve ilra ve ziraat iktisat işlerine ayrılan ziraî kalkınma malî seferberliğinde malî plân için mevcut menbaları tetkik ve tesbit ettirmektedir. Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresinin toplantı hazırlıklarını yaptığı sırada aktif bir değerli olan bu tesbit işi, ziraî kalkınma için elde mevcut malî imkânlarla temini lüzumlu olanlar hakkında vavîh bir fikir verecek mahiyettedir.

Yerleşim tetkikinde, evvelâ, nüfusumuzun köy ve şehir bünyesi üzerine tahmini esas tutulmuş, köyler nüfuslarına göre gruplara ayrılmıştır. Bu rakamlara göre vasaî köy 22 kilometre ve nüfusu 354 dır.

Malî plân için, umumî bütçelerde Ziraat Vekâletine ayrılmış olan miktar hesaplanmıştır. Meşrutiyet ve Cumhuriyet devirlerinde alt rakamlar, aynı ayrı mukayese edilmektedir. Bu rakamlara göre, 325 senesinde bütçe yekûnu olan 30.359.545 liradan ziraate ayrılan miktar 345.496 liradır ki, umumî bütçeye olan nisbeti 1.13 dır. Diğer seneler şu seyri takip etmiştir: 1326 da bütçe yekûnu 82.987.721 lira ve ziraate ayrılan 1.19 nisbetinde 495.843 lira; 1827 de bütçe yekûnu 36.228.181 lira ziraate ayrılan 381.940 lira; 1328 de bütçe yekûnu 33.997.392 lira ve ziraate ayrılan 1.30 nisbetinde olarak 442.076 lira; 1830 da bütçe yekûnu 54.012.003 lira ve ziraate ayrılan bütçenin 1.17 si; 1831 de bütçe yekûnu 35.657.545 lira ve ziraate ayrılan bütçe yekûnu 1.06 nina tekabül etmek üzere 379.986 lira; 1332 de bütçe yekûnu 39.724.720 lira ve ziraate ayrılan bütçe yekûnunun 1.18 nina tekabül etmek üzere 469.869 lira; 1333 de bütçe yekûnu 53.804.511 lira ve ziraate ayrılan bütçe yekûnunun yüzde 2.58 zi olmak üzere 1.377.860 lir; 1334 de bütçe yekûnu 51.969.711 lira ve ziraate ayrılan yekûnun yüzde 3.04 düne tekabül etmek üzere 1.582.839 liradır.

Meşrutiyet devrinde, bütçe yekûnunun şu fazla yüzde 3.04 dünde bulan bu miktarlar, yalnız ziraat işlerine değil; ziraat, orman, maddenler ve ticaret işlerine tahsis olunmuştur. Bu itibarla, yalnız ziraate ayrılmış ve harcanmış olanı tesbit etmek mümkün olamamıştır.

Cumhuriyet yıllarında:
Cumhuriyette, 925 bütçesinden 988 malî yılı bütçesine kadar ziraat ve iktisat teşkilâtına ayrılmış olan paralar, şu seyri takip etmiştir:

1925 de 6.555.421; 1926 da 3.832.790; 1927 de 3.727.268; 1928 de 4.934.523; 1929 da 8.351.904; 1930 da 13.326.584; 1931 de 8.515.280; 1932 de 3.973.691; 1933 de 4.487.711; 1934 de 4.987.617; 1935 de 5.079.251; 1936 da 8.040.830; 1937 de 6.112.962 ve 1938 de 7.143.700 lira. Cumhuriyette ziraat ve iktisat işlerine umumî bütçeye göre en çok paranın ayrıldığı sene 1930 dur. 1930 da bütçemizin yekûnu 222.646.323

Rakamlarla Türkiye

Devlet satışları

Bizim inhisarlarımızın ticaret teknik şü ve esası dayanır: Yüksek kalite, ucuz mal, çok satış...

Bu prensip, hemen hemen bütün inhisar mamûlâtı üzerinde tesirini göstermiştir: Kalite yükselmektedir, fiyatlar ucuzlamaktadır, satışlar çoğalmaktadır.

Bilhassa köylünün şehirden aldığı baş madde olan tuz üzerinde, fiyatların ucuzlamış olmasına rağmen, daha çok fazla satış bakımından bu nokta göze garpmaktadır: 1927 - 1928 de tuzlarımızın dahillî satış 131.412; haricî satış 47.821 tondur. Yekûn 178.733 tonu buluyordu. 936 - 937 de ise satış, 156.240 ton memleket içi; 87.893 ton memleket dışı olmak üzere 243.638 ton bulmuştur. Kalitede çeşitlerin artışı ve yeni tesisler itibarıyla devamlı bir yükseliş de göstermektedir. 930 a kadar tuz istihsalımız, ancak iki çeşit üzerinde idi. 930 den sonra deniz, kaya, göl, kaynak, sofra ve mutfak tuzu olarak beş tipe kadar yükselmiştir. Meselâ bu arada 936 senesinde yalnız 18 tonluk bir satış yapan sofra ve mutfak tuzları, 937 de 57 tona yükselmiştir. Çamaşlı tuzlarında yapılan fennî tesisler sayesinde, bu tuzlardan 932 de 69.202 ton tuz istihsal edilirken, 937 de bu miktar 92.194 ü bulmuştur.

Bilhassa köylü lehine bir tedbir olarak, devleti üç kûsur milyon liralık bir fedakârlık mukabilinde yaptığı fiyat indirmelerinden sonra, iş satış, durmaksızın artmıştır: 932 - 938 de 12.080; 933 - 934 de 126.411; 934 - 35 de 126.943; 935 - 36 da 150.982; 936 - 37 de 156.240 ve nihayet bu sene içerisinde 170 kûsur bin ton...

Fiyatların ne kadar ucuzlatıldığı hakkında şu rakamlar enteresandır: 927 - 28 de satış vasatîsi 5.288 kuruştur. 931 - 32 de bu miktar 6.118 e kadar yükselmiştir. Devletin ucuzlatma kararından sonra 935 - 36 da 2.549; 936 - 37 de 2.305 kuruşa inmiştir.

Diğer taraftan maliyette de - rasyonel çalışma ve diğer tesisler neticesi - devamlı bir iniş vardır: 927 - 28 de maliyet kilo başına 0.6000 kuruş idi. 933 - 34 de bu miktar 0.2929 a kadar inmiştir. Fakat son iki sene, bir ucuz maliyet rekoru vermektedir: 936 da 0.198 ve 937 de 0.186 kuruş. Ki, aşağı yukarı sekiz para.

Tuz inhisarının rasyonel çalışması sahasındaki başarısına son bir misal daha getirelim: 927 - 28 de maliyetin satış bedeline nisbeti 11.46 idi. 937 de bu nisbet 6.07 ye düşmüştür.

Inhisarlarımızın hemen her sahasında, tuzda gördüğümüz bu halk lehine fiyat indirilmesi, imâl faaliyetleri, satış çoğluğu ve devlet hazinei faydasına olan maliyetin satış bedeline nisbetinin dalma düşmekte olduğunu görürüz.

as; yani yüzde 76 17 sini çiftçiye verilen paralar teşkil etmekte idi.

Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresinin meşgul olacağı mevzular için doküman mahiyetinde hazırlanan bu tetkik, ziraat ve köy işlerine sarfedilmekte olan muhtelif bütçe rakamlarını ve bunların dayandığı kanun hükümlerini de ihtiva etmektedir.

HAYAT VE SİHHAT

Bitle Pire

Birincisi için yığılta bulunur derler. Galiba her insanın ömründe - bir yığılta zamanı bulduğundan ömründe hiç bitlenmedim diyebilecek kimse pek te bilmez. Zaten bazılarının rivayetine göre yalnız budala olanlar hiç bitlenmezler. Bu rivayetin mutlaka doğru olup olmadığı bilinmezse de şimâliye kadar gelmiş ve geçmiş insanların en akıllısı sayılan Efâtun filozofu bitlerden ölmüş olmasının aksine olanları üzerine çıkan rivayeti kuvvetlendirir. Eskiden filozofluk iddia edenlerin uzun yağlanmış saçlarla gezmeleri de, şüphesiz, Efâtun kadar akıllı ve bittî olduklarını göstermek içindir.

Onun yığılta olur denilmesi de, tabii, eski zamanlarda birçok kahramanların bitlenerek ölmelerinden ve bu hayvan onların muharebe zamanlarında hiç ekşik olmamasındandır. Geçen büyük muharebe her memlekette muharebeyle gümnyenler bile ağıla dayanmalarıyla birer kahraman kesilecek bitlenmişti. Fakat bu yolda en büyük şöhrat kazanan eski Roma kahramanı Silla olmuştur. Bu zorlu adam kudretinin en yüksek derecesindeyken bitlerini kendisine verdikleri zahmete dayanarak birdenbire işten çekilmiş ve o zamanki bütün âlemî hayrette bırakmıştı.

Böyle felsefe ve kahramanlık tarihlerinde parlık yerli bulunan bu hayvanın bir de deha tarihinde önemli yeri vardır: Lekeli humma hastalığının nasıl buluştuğu henüz bilinmeyen Tunus şehrinde doktor Nikol bir gün hastaneye gelirken lekeli humma hastalığıyla oraya getirilen bir hastayı kapıda gördüğü vakit bu adamı pek çok bittî olduğuna dikkat eder ve bunun üzerine araştırma- larına bağlayarak bu hastalığı bitlerin buluşturduğunu keşfeder. Deha sahibi adam, böyle herkesin gördüğü fakat mânâsını anıyamadığı bir hadiseden hüküm çıkarmasıyla ayrıt edilir.

Ancak bitlerin bir dehayı meydana çıkarmaya sebep olmaları - tahmin edersiniz ki - onların felsefede ve kahramanlıkta şöhretlerini birdenbire unutturmayca da sebep olmuştur. O zamandanberi bit insanların en büyük düşmanlarından biri sayılır. Bu da pek haklıdır, çünkü lekeli humma hastalığıyla racia humması hastalığını insanlara buluşturan bitlerdir. Bir rivayete göre bit insana kara humma hastalığını bile getirir. Bu rivayet doğru olmasa da, öteki iki kötü hastalık bitlerin bize ne kadar düşman olduklarını anlatmaya yetişir.

Sihhat ve İhtimal Muavenet vekâletinin halkı sağlık bilgileri aydınlatmak için vakit vakit çıkardığı minî minî ve çok faydalı kitaplardan ikisi bu sefer bitle lekeli hummaya tahsis edilmiştir. Bitlerin buluşturdukları hastalıklar en ziyade kiş mevsiminde çıktığından bu hastalıklardan korunmak çaresini öğrenmenin şimdî tam zamanıdır. Bu güzel kitaplardan birer tane bularak mutlaka okumalarını okurlarının hepsinden rica ederim.

Pireye gelince, bunun hiç bir tarihinde yerli bulunduğu bilinmezse de, evlerde maalesef fazla yerli vardır. Bir topal

bit gecede kırk yatağı deler derler. Halbuki küçükdüğü pire bir hamlede kırk elli santimetrik mesafeye atlar. Pirenin büyüklüğü iki nihayet dört millimetre olduğu halde bu kadar uzağa atlaması insanın atlamasıyla kıyas etmek lâzımdır, orta beyda bir adamın yüz elli metre sıçraması demektir.

Pirenin insanlara düşmanlığı ötekiler düşmanlığından aşağı kalmaz, çünkü de veba hastalığını farelerden alarak insana buluşturur. Vakia İstanbul'da Karaköy köprü üstü yapıldığından beri melekeliğimizde bu hastalık birdenbire azalmış olduğu gibi yıllardanberi duyulduğu yoktur. Fakat ilerisi bilinmez, pireleri yok etmek her vakit lüzumludur.

Zaten pire hastalık getirmese bile insanı rahatsız etmesi yetişir. Onun bittîliği, yumuşak deriyi daha ziyade sevdiğinden, erkeklerden ziyade bayanlara musallat olmaktadır. Onları dolayla bayanlar pileyi yakalayarak ince maktarların arasında sıkıştırıp ezerek erkeklerden daha çok usta olurlar. Hatta, pire tutmasını bilmiyen bir kadın rahatsızını da tutamaz derler.

Gecce ondan dolayı evde pireleri yok etmek en ziyade ev kadınına vazifesi olur. Bayağı temizlik, bittîliği altını sıkıca süpürmek bile heyecan verici da verir. Fakat daha emin olmak için gaz yağlı se ambalun su ile tehtatları dirmek - tuvalet için kullanılan pis suyu temizlemek - tozu yerleri onula temizlemek - şeleri, tozu yerleri onula temizlemek - daha iyi olur. Gecce yatak odasında tınyığı bir Meryem ana kandili yanarak sahabahı sabahı sabahı saba saba ca pirenin olduğu görülür... Ceviz yağı kokusundan pireler kaçarlarsa, yok olmazlar.

Bir de Çimlilerin bulduğu çare vardır: Bir ince, bir daha kalın iki kumaş parçası kalmıya yan taraflarından delinler açılır, ince sine de karasaklı gibi bir şey sürülür. İnce sine kalmıya içine sokulur, Çimliler, pirelerin ziyetinden kurtulmak için, bu kumaları geniş esvaplarda içine taşırlar. Bizim pijamaları kurtulmak için de Çimliler, Çim esvapları kullanırlar. Hele sabahlık kumaları daha bol olur. Onun için pirelerden kork rahatsız olursanız...

HAVA

4 - 10 - 938
Rüzgâr şurati: Sakin
İstikameti: »
Yüksek sühnet: + 20.1
Sühnet: + 10.7
Düşük sühnet: + 2.3
Rutubet: % 45
Yağı: Yok
Hava tazyiki (Erzurumda): 609.2
(Deniz seviyesinde): 767.6

Bu gece «Cumhuriyet»
Eczanesi nöbetçidir

Roman: 21

TAYYARECİLER

Yazan: İ. RAHİLO

Rascadan çeviren: NİHAL YALAZA

Ancak kendi kafasına ve kollarına güvenmeğe alışmıştı. Eleri ağır parmakları kalın bacaklı idi. Verilen vaxifeyle yavaşça ve batıx yapıyordu. Makinanın kabinesinde raslar ve kalem koymak için kutular yapmıştı. Bölükte herkes Popofa "evciment herif, derdi.

Popof tayyareciliğe de yavaş yavaş ve ağır adımlarla girmişti. Daha çarlık zamanında, nefer iken, fikrine tayyareci olmağı koymuştu. Tahsilî olmadıktan ekumağı koyuldu; ihtilâlden sonra da meîreî olarak tayyareciliğe girdi. Meteorolojist imtihanını verinceye kadar bu ihtilâs üzerindeki tam beş sene çalıştı. Gündüz istasyonda çalıştı; geceleri, hava rasadı olabilmek için başında sağ kalmayınca kadar okudu, çabaladı ve nihayet gayeye vasil oldu.

Popof komiserle yardım etmeğe memnuniyetle razı oldu. Bir akşam, uçaklardan sonra bir sürü kitap, cetvel ve âletlerle geldi. Kitaplar kâğıtla kaplanmış âletler kâğıtlar içine konmuştu.

Popof sert elile saçsız kafasını okşadı ve:

— Uçuş ne demektir?
Sualle derse başladı.
Çikladze dirsekleri yorgun bir hareketle masaya koydu.

— Kuşlar ilk ve sonbaharda uzun uçuşlar yaparlar. Bunlar gece gündüz, sisli havada, göl ve denizler üstünden uçarlar. Pusulasız uçtukları halde istedikleri yerlere varırlar. Bu mesele ile âlimler el'an uğraşmaktadırlar. Nisanda, Kuşlarda olan sevkî tabii meyvet değil. İşte havacılık, bu noksanı telafi eden

bir fendir.

Hava seferleri yapmasını iyi bilen birisi gece ve gündüz ve her türlü şartlar içinde makineyi istediği istikamete sevk edebilir.

Hava seferliliğinde kullanılan başlıca âlet pusula, harita, saat, rüzgâr gösteren âlet ve hava seferlerinde kullanılan esdeldir. Şimdî, farzedelim ki, size böyle bir mesele verilmiştir: Filau tarikte tayyare meydanımızdan, 234 km. ve şimal istikametinde bulunan N. mevkiine gidip, dört bomba atacaksınız. Gecce karanlık yolda işaret fenerleri de yok. Rüzgâr yandan, meselâ şarktan esiyor...

— Vaziyeti anlayacakmış tarzda bastırtıyeyim: mevki, tam şimalde değil, rüzgârda tam şarktan olmasın. Zaten rüzgârın muhtelif lrlifalarında istikameti de ayırdır: beş yüz bin ve üç bin metro yükseklikte rüzgârların istikameti değişir. Bunları bilmek lazım.

«Bombaların atılmasını ve gece hedefe varılmasını ayrı bir derste okuruz. Anlaşıldı mı?»

Çikladze uykusunu dağıtmak için

eigarasını yaktı.

Volk bekleme salonunda pansıman yapmak üzere bekliyordu. Kapı açıldı. Sihhat şube müdürü ile birkaç bölük ser-tabittî girdi. Volk başını divara çevirdi. Müdür etrafını sarmış doktorlara izahat veriyordu:

— Tayyareciler her sene sihhat muayeneden geçerler. Sihhiye heyetindekî dahiliye, asabiye, kulak ve göz hastalıkları mütehassısları memleketimizin en iyi mütehassıslarındandırlar. Tayyarecilerin başlıca hastalıkları saydığım cinislerdendir. Tayyarecinin mesalsi çok ağır olduğu için, senede iki ay mesuliyet verilir. Tayyarecilerle hastalıklarını kaydetmek için bir sihhat cüzdanı vardır. Size bir taneisini göstereyim.

Müdür yarı apık kalmış kapiya doğru başını uzatarak:

— Yolda Kruşkin, bir sihhat cüzdanı getiriniz, diye seslendi.

Diğardan sihhiye memurunun sesi:

— Kİmin cüzdanını istiyorsunuz efendim?

— Kİmin olursa olsun.

— Ben meşgulüm: repateler kaybederim, onları arıyorum. Orada, masanın üstünde keşif bölüğünün yeni kumandanının cüzdanı elacek.

Sihhiye memuru bunu lâkaytla sesle söylemişti. Fakat Volkun içi kayıptan tikenasrak «Atıyorlar demek. canım, eski kumandanlar öyle kolay lay atılmaz. Ben onlara gösteririm».

Doktorlar odadan dışarı çıkar çıkmaz Volk kışkank bir teessüslle etrafı kâğıt geniş cüzdanı masadan kaparsın na aldı.

«Haleffim kim acaba: tayyareci yoksa rasit mı?»

Volk sihhat cüzdanının üstünde «Tayyareci, pilot ve rasitın sihhat damını, okudu. Tayyareci kelimesi altında bir çizgi vardı. «demek tayyareci imiş».

Volk cüzdanı tetkik etmeğe devan etti.

Sey adı; isim; babasının ismi: (Arbası var)

Nazimiyede 2. SY. J. Taburu satın alma komisyonundan:

1 — Nazimiyede bulunan 2 SY. J. Taburu erat ve hayvanlarının 1-10-93'den 1-10-939 tarihine kadar bir senelik ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı yazılı 16 kaleme erzak 25 9938 tarihinden itibaren açık eksiltmeler 15 ve kapalı zarf usulü eksiltmeler dahil 17 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Talipler erzak gırtamelerini Nazimiyede bulunan 2 SY. J. Taburu satın alma komisyonundan parasız isteyebilirler.

3 — Açık eksiltmelerin ihalesi 10 10 938 tarihine teatüf eden Pazartesi günü saat 9 dan 17 ye kadar kapalı zarf usulü eksiltmeye konulan erzaktan Uzun 12 10 938 Çarşamba günü saat 11 de ve saman ihalesi aynı günde saat 14 de ve olun ihalesi saat 16 da ve saman ihalesi saat 18 de Nazimiyede bulunan Tabur komutanlığı dairesinde taburun satın alma komisyonu tarafından yapılır.

4 — Eksiltmeye girer-kıran (2490) sayılı artırma, eksiltme ve ihale kanunnamesinde yazılı evrak ve tahmin edilen bedelin yüzde yedi buçuk nisbatında muvakkat teminat parasını haml olması lazımdır.

5 — Taliplerin teklif mektuplarını kanunun 23 üncü maddelerinde yazılı vaktinden bir saat evvel makbuz mukabilinde satın alma komisyonu riyasetine vermeleri ve teklif mektupları posta ile gönderdiği takdirde mektûr saata kadar komisyonu göndermiş olması ve dış zarfların mühür numunisiyle mühürlenmiş bulunması şarttır.

6 — Gerek kapalı ve gerekse açık eksiltmeye konulan erzaktan yalnız Un ve Sabun tahhile tabiidir.

7 — İhaleler Nazimiyeye kaza kaysmakamının tasdikinden sonra katiidir.

8 — Taliplerden erzak nümunelerini görmek ve eksiltme hakkında daha fazla ma'umat almak isteyenlerin her gün Nazimiyedeki 2 SY. J. Taburu satın alma komisyonuna m'acaat etmeleri ilân olunur. (N. 73) 4-2

Taahhüd miktarı	Tahmin edilen bedel Lira	Muvakkat teminat	Eksiltme usulü	Erzakın cinsi
60000	1.200	765	Kapalı zarf	Un
20000	400	300	açık eksiltme	Et
13000	300	225		Yağ
5000	750	57		Buğur
4000	1200	90		Pi inç
5000	1000	75		Fasulye
3000	600	45		Marelmek
800	360	27		Nohut
1000	400	30		Şeker
1000	300	23		Üzüm
1000	550	42		Sabun
20000	1400	106		Oduş
3000	900	68		Gas
20000	14000	1050	kapalı zarf	Arpa
15000	9000	675		Ot
20000	10000	750		Saman

Trabzon Sıhhat ve İctimai Muavenet Müdürlüğünden:

Trabzon vilâyeti Sıhhat ve İctimai muavenet Müdürlüğü'nün kapalı zarf usulü ile eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan Trabzonda nümunesi hastanesi 2 inci kısım İşaret Elektrik, Kalfarlar, sıklı ve diğer tesisatır. Bu için muhammen bedel 737044 lira 88 kurustur.

2 — Bu işe ait gırtameler ve evrak şunlardır.

- A — Eksiltme gırtamesi
- B — Mukavele projesi
- C — Bayındırlık İşleri Genel gırtamesi
- D — Y p i İşleri Umumî, fennî gırtamesi
- E — Vahit fi t listesi ve hususî gırtame lay'hası kısıf bulması cedveli.
- F — Projeleri isteyenler bu gırtame ve evrakı 3686 kurtiş bedel mukabilinde Nafia vekâleti y p i İşleri U. M. D. ile İstanbul Trabzon Nafia müdürlüklerinden alabilirler.

3 — Eksiltme 20 10 38 tarihinde perşembe günü saat 15 de Trabzon Sıhhat Müdürlüğü'ndeki alımlı yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girililmek için isteklerin 33232 lira muvakkat teminat mektubu veya makbuz ve bundan başka aşağıdaki v şikalarını kapalı zarf usulü vaktine koyması lazımdır. A. evvele alımı şikası dâhil ve muvakkat vesikalar ilga kılınmış o'd günden Nafia ve 12888 tarihli ve 67 11450 sayılı tamlımleri müebberce Trabzon vilâyetinden alınacak ehliyet vesikası B. 1938 mail senesine ait tımarat odası vesikası.

6 — Ehliyet vesikaları talebinde bulunanlar 20 10 38 tarihinden en az sekiz gün evvel istida ile Trabzon vilâyetine m'acaat edecekler ve bu zaman zarfında vesik talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.

7 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatın bir saat evveline kadar Sıhhat M. D. dairesine getirilerek eksiltme komisyonu re'isliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olmaları ve dış zarfların mühür numunisiyle kapalı olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmaz.

(No. 70) 4-2

D. D. Yolları 10 cu İşletme Müdürlüğünden:

İdareminin 700 tona mah ukatlık çam odunu ihtiyacı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 5250 liradır. Muvakkat teminat 393 75 liradır. Eksiltme 11 10 38 tarihine müteakki salı günü saat 15 de Erzurumda Gölbeyazda İşletme müdürlüğü binasında yapılacaktır. Teklif mektupları muayyen gün ve saatla komisyon re'isliğine verilmiş bulunacaktır. Bu işe ait gırtameler Erzurumda komisyonun Sarıkamış ve Kars İstasyon şefliklerinden parasız olarak alınıp, istekleriyle belli gün ve saatla kapalı vesikaları birlikte komisyonu m'acaatları ilân olunur. (No.74) 4-2

Şehit ve Başmuharrir
CIHAD BARAN

Mezbaha müdüriyetinden

Hayvan sağık nizamnamesinin mezbahalara alt fashında Kurban bayramında kurbanlık hayvanlardan başka mezbahanın gayri yerlerde rıphiyetle memru bulunması ve mezbahanın olan yerlerde mezbaha b'ricinde et kesilgi sabit olanlar hakkında umuru Belediyeye ait şikâti cezalıve hakkındaki 46 sayılı kanunun beşinci maddesi hükümlerine tab'ki elbette g'direğirden mevzu ilharile şahas tarafından kavramak olarak kestirecek hayvanların bahemeh mezbaha hayra getirilerek muayene ettirildikten sonra mezbahada kestirilmeleri ilân olunur. (No. 79)

Umumi neşriyat idaresinden vazir İşleri
Müdürü: İzzet DELİÇAY
Basıldığı yer [DOĞU] Basımevi

Türkiye İş Bankası
1938

KOÇUK CARİ HESAPLAR

İkramiye planı

Adet	1000 Liralık	4000 Lira
4	800	4000
8	250	4000
16	100	4000
78	50	4000
80	25	5000
200		28000

Kuralları: 1 Mart, 1 Haziran, 1 Eylül, 1 Birinci Kanun tarihinde çekilecektir.

En az elli lira mevduatı bulunan hesaplar kurallara dahil edilecektir. (No. 476)

DOĞU

İLÂN TARİFESİ

İlan verilecek kısımlar	DOĞU Gazetesi
8 saat içinde saatın 25 kuruş	
7	50
6	75
5	100
4	150
3	200
2	250
1	400

İlan verecek kısımlar DOĞU Gazetesi idare müdürlüğüne m'acaat etmelidirler. Devamı ilânlar için hususî tarife tatbik edilir.

Kırmızı ilânlar da tarife bir misli fazla ile alınır.

Adres değıştirmek 25 kuruşluk de-rate tabiidir.

DOĞU Abone tarifesi

Sene	12 Lira
Altı aylık	7
Üç aylık	4
Bir aylık	1,50

ECNEBİ MEMLELEKETLER İÇİN

Sene	24 Lira
Altı aylık	14

Hususî ilânlar için ayrı tarife tatbik edilir.

Erzurum İmarbirliği

Başkanlığından:

1 — İmarbirliği tarafından gez mahallisinde Nümunesi hastanesi b'rişig'ine yaptırılmış olan Apartmanına ilave edilecek 8255 lira 02 kuruşluk keşif kısmı onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muvakkat teminatı 619 lira 13 kuruştur.

3 — Eksiltme birinci Tegrinin 7 ci Cuma günü Belediyeye binasında İmarbirliği idare hey'et' tarafından yapılacaktır.

4 — İstekler 938 yılı içinde Nafia vekâletinden almış bu miktardan noksan olmayacak inşaat vesikası ve tımarat odasına mukayyet oluğuna dair vesika ib'az edecekler.

5 — Bu işe ait fennî, hususî gırtame İmarbirliği mühendisliğinde görülmelidir. (No 42) 4-4

DIŞ TABİBİ Halit Tüzemen

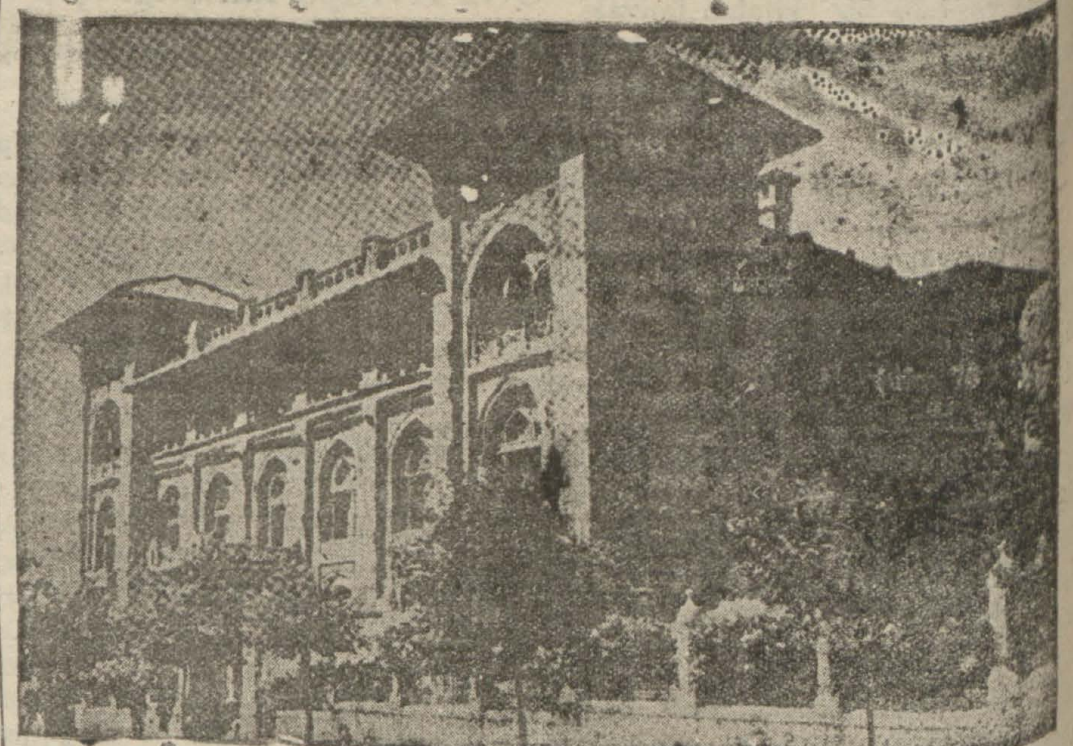
Yeni kap. Öğretmen okulu karşısındaki muayenehanesinde Erzurum Nümunesi hastanesi Dış Tabibi Halit TÜZEMEN her gün öğleden sonra hastalarını kabul eder. (No. 81) 3-1

DOĞU
İlânlarınızı kabul eder,
FİRMANIZI
Bütün Doğuya tanıtır
"DOĞU,, büyük bir memleket parçasının her tarafında okunan bir gazetedir.

Doğu illeri ile ilgisi olan bütün müesseselerin gazetemiz vasıtasıyla kendilerini bu geniş bölgeye tanıtma menfaatlerinin ilk icabıdır.

İLÂNLARINIZI
Doğrudan doğruya

GAZETEMİZE
gönderiniz

T. C. ZİRAAT BANKASI PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbara ve ihbarı tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki planı göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıkışı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar sene 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci Kanun, 1 Mart ve 1 Haziran aylarında çekilecektir. (No. 623) —

Erzurum Lise Direktörlüğünden:

Okulda nümunesi mevcut dersane sırasından 60-70 adet yaptırılacağından 3 10 938 gününden itibaren münaakasına konulmuştur. İsale 18-10-938 salı günü saat 11 de Kültür Direktörlüğünde yapılacak olan talipat nümuneyi görmek üzere şartlı almak üzere Lise Direktörlüğüne baş vurmaları, (No. 80)